Бевз Максим,
здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти
фізико-математичного факультету
Науковий керівник: ***Мосіюк Олександр,***
кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри комп'ютерних наук та інформаційних технологій,
Житомирський державний університет імені Івана Франка,
м. Житомир, Україна

ВИКОРИСТАННЯ ВЕБСЕРВІСІВ У ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ВЧИТЕЛЯ

В умовах сьогодення відбувається тотальна цифровізація суспільства, зокрема й системи загальної середньої освіти України. У цьому контексті особливо важливим є те, що ці зміни вимагають використання системно-діяльнісного підходу у навчанні, що забезпечує активну навчально-пізнавальну діяльність учнів, а також широке використання засобів та технологій ІКТ у навчальній, проектній та позаурочній діяльності школяра для формування та розвитку його ІКТ-компетентності [1].

Відповідно до вимог ряду нормативно-правових документів [2, 5], які діють в нашій державі, інформаційно-освітнє середовище освітньої установи передбачає наявність таких компонентів, як: комплекс цифрових освітніх ресурсів, комп'ютерів, інформаційного обладнання, комунікаційних каналів, сучасних педагогічних технологій. У документі вказується, що дане середовище має забезпечувати можливість проектування індивідуальної та групової діяльності учнів, моніторинг та фіксацію ходу та результатів освітнього процесу, алгоритми створення, зберігання та подання інформації, а також дистанційна взаємодія всіх учасників освітнього процесу.

Сучасний вчитель-предметник має вміти: застосовувати інформаційні технології для різних форм освітньої діяльності (колективної, груповий, індивідуальний); планувати проектну діяльність з урахуванням можливостей ІКТ; використовувати інтерактивні методи навчання на основу використання засобів ІКТ; використовувати доступні ресурси Інтернету; використовувати дистанційні ресурси для підготовки домашніх завдань; готувати завдання та тести в електронному вигляді [3].

Все це накладає певні корективи на професійну та методичну підготовку майбутніх вчителів у галузі мультимедійних технологій та методики проектування навчального процесу з їх використанням.

Під мультимедійною технологією (ММТ) варто розуміти технологію, яка означає порядок розробки, функціонування та застосування засобів оброблення інформації різних видів. Говорячи про різні аспекти використання ММТ в освіті, розглядають використання технічного комп'ютерно-орієнтованого засобу навчання «нового» покоління, якому властиві характерні ознаки: можливість об'єднання інформації, поданої у різних формах (текст, звук, графіка, відео, анімація);інтерактивний режим роботи з інформацією [3].

Педагогічні дослідження, присвячені розробці методичних засад проектування, створення та використання мультимедійних навчальних програм та мультимедійних навчальних комплексів зазначають, що використання коштів ММТ: дозволяє підвищити інтенсивність та ефективність процесу навчання; створює умови для самоосвіти та дистанційної освіти; у поєднанні з телекомунікаційними технологіями вирішує проблему доступу до нових джерел різноманітною за змістом та формою подання інформації [6].

З огляду на специфіку своєї професійної діяльності вчителю-предметнику доводиться постійно мати справу з мультимедійними технологіями. Він стикається з ними під час підготовки до уроків, навчально-дослідницької або позаурочної діяльності. Проаналізувавши діяльності вчителя у школі, можна виділити основні види діяльності, що вимагають формування та розвитку ІКТ-компетенцій у галузі використання мультимедійних технологій та програмних продуктів: підготовка презентацій для викладення теоретичного матеріалу під час уроку; розробка дидактичних матеріалів у електронному вигляді; розробка контрольно-вимірювальних матеріалів та їхнє наступне подання в інтерактивному вигляді; підбір та оформлення матеріалів для позакласних заходів з предмету та заходів виховного характеру; робота з інтерактивними пристроями (інтерактивна дошка, система голосування, електронні підручники) під час проведення уроків та позакласних заходів; створення та підтримка персонального сайту або блогу вчителя; розробка інноваційних методів навчання на основі дошки закладок, ментальних карт та освітніх квестів [1, 3].

Таким чином, впровадження ІКТ змінюють не лише умови професійної діяльності вчителя, а й її зміст, вміння працювати з цифровим інструментарієм.

Сучасним інструментальним засобом, що дозволяє реалізувати необхідний рівень ІКТ – компетенції вчителя-предметника та здійснювати системно-діяльнісний підхід у навчанні учнів є програмні сервіси Веб 2.0, принциповою

особливістю яких є можливість створювати мультимедійний інформаційний контент. Це дозволяє підвищити пізнавальний інтерес студентів до проблематики навчальної дисципліни, урізноманітнити основні види діяльності в ході виконання проектного завдання з проблем використання мультимедійних технологій у навчанні. Зокрема.

- *Створення дидактичних та презентаційних матеріалів для уроків.* Розробка інтерактивних презентацій за допомогою онлайн-сервісу Prezi.com. Проектування уроку із використанням презентаційної графіки.

- *Розробка інтерактивних вправ засобами онлайн – сервіс LearningApps.org.* Способи створення онлайн-додатків, приклади інтерактивних завдань та вправ. Проектування стандартного та нестандартного уроку з використанням створених мультимедійних програм. Можливість дистанційного навчання за допомогою LearningApps.org і робота з «Моїм класом».

- *Проектування ментальних карт та їх використання у професійній діяльності вчителя.* Розробка ментальної картки в середовищі MindMeister. Використання її для організації закріплення, перевірки та контролю знань учнів у процесі навчання. Ментальна карта як засіб для реалізації сучасних педагогічних технологій на прикладі технології критичного мислення.

- *Створення інтерактивної дошки закладок та її використання у професійній діяльності вчителя*. Застосування дошки закладок в організації освітньої діяльності вчителя, а також навчальної та позаурочної діяльності школярів. Використання дошки закладок як засобу реалізації самостійної, навчально-дослідницької й проектної діяльності учнів у інформаційно-освітній середовище.

- *Розробка персонального сайту та блогу вчителя предметника.* Створення персонального сайту та блогу вчителя в онлайновому сервісі Wix (Google). Використання сайту чи блогу для організації освітніх вебквестів. Проектування рольової гри з використанням веб-квестів. Використання сайту та блогу вчителя для дистанційної освіти.

Розглянемо докладніше можливості використання деяких з них.

Соціальний сервіс для створення інтерактивних презентацій онлайн Prezi. Останнім часом особливу популярність здобули «літаючі» презентації. У Prezi можна підготувати нелінійні, багатошарові презентації з використанням zoom-технології. Унікальність презентації в Prezi у тому, що вся інформація розташована на одному великому віртуальному полі, переміщення між об'єктами відбувається дуже динамічно із вражаючими ефектами масштабування. Prezi.com – це соціальний сервіс, а отже, створюватися презентації можуть колективно, і цю якість можна використовувати під час роботи над учнівськими проектами [6].

Іншим сервісом Веб 2.0, який варто використовувати у педагогічній діяльності, це сервіс LearningApps.org. Він був створений для підтримки навчання та процесу викладання за допомогою інтерактивних модулів. Інтерактивні модулі можна застосовувати як і груповий, і у індивідуальній роботі учнів. Зміст інтерактивного модуля забезпечується мотиваційними ігровими,

змагальними, дослідницькими елементами. Прикладами додатків LearningApps.org, що створюються в сервісі, це – ігри, тренажери, інтерактивні вправи. Аналіз дидактичних можливостей інтерактивних модулів даного сервісу дозволяє виділити основні види занять з них застосуванням: лекції (аудіо, відео, текстова); практичні та лабораторні заняття; проекти (індивідуальні, групові, дослідні, творчі, інформаційні); індивідуальні та домашні завдання; самостійна робота; тестування; заліки; ігри [1, 3, 6].

Підсумовуючи зауважимо, що відповідні цифрові мережеві технології створюють нові можливості для вчителів і учнів, сприяючи активнішій їх участі та залученню до навчального процесу за допомогою сучасних технологій. Інноваційні підходи до створення інтерактивних матеріалів допомагають зробити навчання більш цікавим та ефективним.

Список використаних джерел та літератури

1. Галіба О. А. Проблема мотивації вчителів до використання інформаційно-комунікаційних технологій в освітньому просторі. *Інформаційно-комунікаційні технології навчання: психолого-педагогічні та дидактичні аспекти впровадження.* Матеріали обласної науково-практичної Інтернет-конференції, 13 квітня 2011 р., Кіровоград, 2011. 81с.

2. Концепція впровадження медіаосвіти в Україні (нова редакція). 21 квітня 2016р. URL: http://mediaosvita.org.ua/book/kontseptsiya-vprovadz hennya-mediaosvity/.

3. Корсакова О. К. До проблеми змісту сучасної шкільної освіти. *Біологія і хімія в школі*. 2002. № 6. С. 8 – 11.

3. Ляшенко Б. М. Електронні презентації Microsoft Power Point у навчальному процесі. *Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка*, 2005. № 25. С. 27–30.

4. Про деякі питання державних стандартів повної загальної середньої освіти. *Постанова КМУ № 898 від 30.09.2020 року.* URL: https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/76886/

5. Синиця М. О. Використання мультимедійних технологій у навчальному процесі ВНЗ як засіб формування педагогічних знань. *Професійна педагогічна освіта: становлення і розвиток педагогічного знання*: *монографія.* Житомир, 2014. С. 418-438.